

hun domein uitvoerden. Een vliegmaschine snorde in de lucht en joeg blijkbaar alle ganzen van zee op, want weldra kwamen ze aan zetten, in breede colonnes, wel een vijftig van ieder minstens 15 stuks! Ook de eenden kwamen in actie, met 't gevolg dat toen we aan zee kwamen, ze allen veel verdevan de kust lagen. Nu en dan kwam er 'n troepje over, meest kuifeendjes. Alleen de zwanen stoorden zich nergens aan en bleven waar ze waren, een kleine vijf en twintig in getal met verscheiden donker gekleurde jongen. Ook nu was 't geluid der steltlooptjes niet van de lucht; 'k geloof beslist dat heel Schokland er vol van zat. Onderwijl begon de wind op te steken, wat we 'teerst merkten aan 't plotselinge golfgeklots. Daar konden we mooi van profiteeren en een goed uur later waren we al in Kampen terug.

Maar ook daar is genoeg te beleven! Wie hoort, zooals hier, de roerdomp van uit zijn huis brullen op stille zomeravonden, terwijl zwarte sternjes vlak bij de kade aan 't visschen zijn en wie kan 's winter's dood op zijn gemak, desnoods in een luie fauteuil, zoo maar van uit zijn werkkamer, zaagbekken, nonnetjes en andere duikeenden bestudeeren?

En zoo zat ik ook Donderdag (29 Maart) binnen vijftien minuten midden in 't vogel-eldorado. Nauwelijks was ik van mijn fiets gestapt, of daar vlogen de watersnippen al voor me op, hier een, daar een, altijd vóór ik ze in de gaten had. Van 't najaar vooral waren er massa's, later in den tijd ook de zwijgzame bokjes.

Op 't weiland had beslist een kievit zijn nest, maar 't was er zoo drassig, dat ik er tot de bovenrand van mijn schoenen inzakte. Toen besloot ik in 't riet eens een kijkje te gaan nemen. Heele smalle paadjes, waar je net kunt staan, loopen langs diepe plassen waar de klei voor de nabijgelegen steenbakkerij uitgegraven is. De meeste dier plassen zitten 's zomers vol waterscheeren, waartusschen de zwarte sterns hun nesten bouwen.

Sinds ik op één der paadjes een woudaapjesnest vond, heb ik daar altijd een zwak voor; een mensch is nu eenmaal bijgeloovig! En zoo beproefde ik er nu mijn geluk ook weer; met moeite kwam ik vooruit, me vasthoudend aan de dorre rietstengels, telkens springend van de eene verhevenheid op de andere, daar ook de paadjes nu deels onder water stonden.

Gelukkig waren er nu geen legers van miljoenen muggen om je reeds zoo bedreigde leven, 't laatste beetje comfort te ontnemen! Juist werkte ik me door een groote wilgenstruik heen, die den weg versperde, toen vlak vóór me een roerdomp onhoorbaar opvloog; nauwelijks had ik weer een stap gedaan of daar ging nummer twee de lucht in. Dat waren blijkbaar dezelfde twee, die we een maand geleden op ons gemak van af den rivierdijk konden bewonderen. Vooral als 't koud is, zijn ze erg mak: eens liep ik met m'n hond aan den dijk toen ik meende dat er een kip liep van de boerderij er vlak bij, gauw lijnde ik hem aan, daar hij toen geen kip met rust kon laten, maar net was dat gebeurd, of onze vermeende huiskip wiekte kalm weg, zich ontpoppend als een roerdomp. ¹⁾

Op een gegeven moment was de afstand te groot voor een gewone stap, zoodat een wel overwogen sprong noodzakelijk werd. Met 't noodige gekraak van 't brooze riet, belandde ik waar 'k wezen wou, toen meteen een wilde eend verschrikt opvloog, een wijfje. Even gezocht en ja daar zat 't nest met 4 eieren aan een dwarspaadje, dons was er nog niet in. 't Lag er wel wat open, maar veel menschen komen er nogal niet, daarde eigenaar van de steenbakkerij, die mij er vrijen toegang gaf, 't laat bewaken door de baas van de fabriek, en ook de rijksveldwachters vertoonen er zich wel eens.

'k Liep gauw door en maakte alleen even een schetsje van den loop der paadjes, wat wel noodig is, daar de meeste doodloopen. Zoo ben ik wel eens een half uur druk geweest om een uitgang te vinden; oriënteeren ging niet, daar 't meer dan manshooge riet 't uitzicht betlette. Nu was dat heel gemakkelijk en een kwartier later zat ik al weer hoog en droog thuis.

Kampen, 30-3-'23.

C. G. B. TEN KATE.

1) 13 April was ik zoo gelukkig het nest van bovengenoemd roerdompbaar te vinden in 't nog geheel dorre riet. Het bevatte 5 eieren, die blijkbaar reeds bebroed werden. Den volgenden dag slaagden we er in het te kieken. Ook vond ik toen reeds twee koetennesten, een met 8 eieren.

DE MUSKUSRAT.

HET is een eigenaardig verschijnsel dat de cultuurmensch in alle landen, die hij betreft, tracht dieren van de „Heimat” te verplaatsen; dikwijls is dat streven goed en nuttig geweest, even vaak was het noodlottig. Twee vergelijkingen zullen dit toonen.

Amerika kende de Europeesche huismusch niet. Eerst in 1850 en in de volgende jaren werden zij in de Vereenigde-Staten en Canada ingevoerd. Tot 1875 hadden zij 500 in 1886 reeds 500000 Engelsche kwadraat mijlen betrokken.

Het begin van de Invasie der huismusch heeft men met vreugde begroet, er waren zelfs Commissiën tot invoering van de huismusch, nu is het dier een landplaaig geworden zoodat de staat Michigan 1 Am.-cent betaalt voor iederen kop.

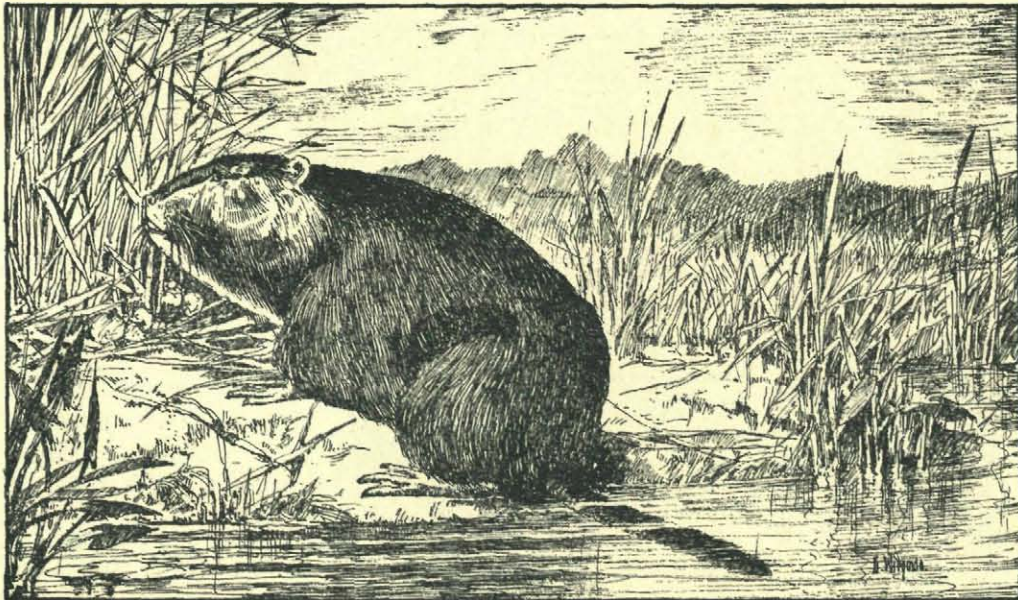

Fig. 1. De Muskusrat.

Amerika had zich dus onwetend een plaag geschapen, waar het nooit meer van zou afkomen.

Veel verschrikkelijker is het in Australië gegaan, door de invoering van de wilde Europeesche konijnen als jachtdieren, waardoor een schade geleden is, die zich steeds nog in millioenen guldens laat noemen.

Honderden kwadraat kilometers beste weilanden zijn door dezen kleinen knager tot op den grond toe afgevreten, zoodat de schapenteelt daar eenvoudig moest opgegeven worden. Alle afweermiddelen als: draadschuttingen, strikken, vallen en vergift hebben gefaald, zelfs het invoeren van kleine roofdieren heeft niet gebaat.

Ook hier in Europa heeft men voor jachtliefhebberij en koopmansspeculatie verschil-

lende uitheemsche dieren geïmporteerd. De Afrikaansche struis in Z.-Frankrijk, de kangeroe in Lausitz en in Hunsrück, de Corsikaansche Moeflon in de Hartz de Tinamce op verscheidene plaatsen in Frankrijk en Duitschland — ook in Holland, de Aziatische fazant, overal, waar min of meer bosch voorhanden is, met uitzondering van de laatste, zonder noemenswaardig gevolg.

Een Boheemsch groot-grondbezitter, de Vorst van Colloredo-Mannfeld was de eerste die Oostenrijk en weldra Duitschland een aldaar lastigen buitenlandschen knager, de Muskusrat schonk!

In het jaar 1906 werden op de vijvers van het landgoed der Vorstelijke bezitting Dobriesch, vier paren dezer knagers uitgezet.

De muskusrat is in Europa niet onbekend. Iedere jongen heeft in Cooper, Gusto Aimard, Buffalo Bill of andere Indiaansche geschiedenissen, van Musquash gelezen, en vele gegoeden dragen het glanzende bruine vel als voering in hunne pelsjas. Zijn geboorteland is Noord-Amerika.

Zij bewonen de streken van Oost-Canada en Labrador, tot de Zuidelijke-Vereenigde Staten en van den Atlantischen tot den Stillen Oceaan.

In streken waar zich langzaam stroomend water bevindt, in stille moerassen, omgeven door drassig land, en het liefst in kleine plassen met flinken plantengroei omzoomd, maar rustig gelegen, komt hij het meest voor.

Over hen kan men een uitgebreide beschrijving vinden (door Heck) in de laatste uitgave van Brehms Thierleben.

Die Bisamratte, *Fiber zibithicus* L. die einzige nutzbare Art aus der ganzen Unterfamilie der Wühlmäuse u. s. w.

De muskusratten hebben ongeveer dezelfde levenswijze als de in ons land sedert lang uitgeroeide, maar op een enkel plekje aan de Elbe en in het mondingsgebied der Rhône nog steeds voorkomende bever. Zooals de bever komen ook de muskusratten familiesgewijze voor in N.-Amerika. Volgens verschillende beschrijvingen komen in een en dezelfde plas dikwijls meerdere koloniën voor, die zich echter streng van elkander afgezonderd houden. Zij deelen het woongebied met andere dieren, doch zullen hun familiegrensgebied niet verlaten.

De vooruitgaande cultuur heeft deze knagers niet zoals vele andere diersoorten verdrongen. Integendeel, zij nemen de kunstmatige studdammen die de mensch heeft aangelegd voor hunne bouwwerken in bezit, zeer ten schade van den grondslag. Evenals de bever, verstaan zij bij uitnemendheid de kunst burchten aan te leggen.

Zij beginnen met een groote hoeveelheid biesen, takjes, wortels enz. bijeen te brengen en vormen daaruit een soort drijvend vlot. Van uit deze onderlagen, verheft zich dan een kegel of halfbolvormigen opbouw, uit rijs en biesenstengels, wortels en andere dingen, die in de omgeving voorkomen en ze brengen dat dan in den vorm van een koepel.

Door deze massa wordt later de tunnel gegraven, waarvan menigmaal de ingang boven het water uitsteekt. In het najaar wordt de bouw meer bevestigd, en soms tot 1 à 1½ M. verhoogd.

Zulk een vesting wordt het meest door één familie bewoond; het komt ook wel voor, dat er nog huurders bij intrekken, die zich dan in een andere ruimte afzonderen.

In dezen dichten warmen, gedurig aangevulden en verbeterden burcht brengen zij dan (vooral in N. Canada) den strengen winter door. Van hieruit zwemmen zij onder de ijsvlakte door om voedsel te zoeken.

In het meer zuidelijker deel van N.-Amerika en ook in Oostenrijk en Duitschland hebben die ratten een andere manier van bouwen aangenomen — daar de winter daar en ook hier in midden-Europa milder is, en leggen daar en ook hier, hun burcht aan met de ingang onder water — zoodat de toegang onvindbaar is.

Als echt schemeringdier brengen zij den dag door in hun burcht en verschijnen tegen den avond. Het watervlak is dan met deze speelzieke dieren bezet, die elkander in en op het water najagen, en hunne zwemkunst vertoonen.

De hoofdzwemkracht schijnt in de vlakke van den staart te zitten — zijnde terzijde samengedrukt, en die in 't bijzonder als roer gebruikt wordt en hem ook dient als derde been, om zich op te heffen van den bodem — en om zich stabiel te houden bij het knagen. Ook dient de staart als waarschuwingssignaal bij dreigend gevaar. Een scherpe zweefslag op de vlakke van het water doet hem bliksemsnel verdwijnen.

Zeer bijzonder levendig zijn zij in April en Mei, wanneer de paring geschiedt. Van drie tot zes jongen werpt dan het wijfje. De jonge dieren blijven lang bij hunne ouders; in den zoogenaamden Indiaanschen zomer, in het najaar dus, worden zij aangegrepen door een groote trekklust, velen verlaten dan hunne geboortegrond en zoeken een woonplaats, vaak vele kilometers verder, al naar de vermeerdering der knagers en de daarmee in verband staande overbevolking. Het is verklaarbaar dat bij zulk een sterke bevolking, spoedig voedselnood intreedt.

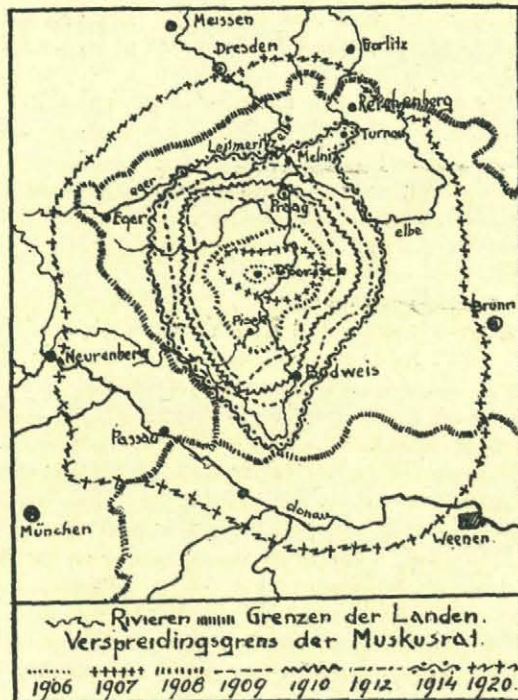
Al wat wortel-, knol- en bolgewas is, zal spoedig door zulk een familie zijn afgeknaagd. Evenzoo de zoetwatermosselen, die zij ook gaarne eten. Maar zulke langzaam toenemende weekdieren, zijn spoedig door zulk een rattenfamilie geheel of bijna geheel terplaatse uitgeroeid, dus een deel van hen trekt dan verder om nieuwe jachtgronden te vinden.

Vijanden heeft hij ook genoeg. In Amerika o. a. de arend en sneeuwuil en in Duitschland ook de Uhu en de nachtroofvogels. Jagers vertellen, dat wanneer zij den roep der Uhu nabootsen, het geheele levenslustige gezelschap voor langen tijd verjaagd is. Lossen, Marters en Vossen, de Amerikaansche Nertsen en andere kleine roofdieren zijn gestadig bezig hun aantal te verminderen. Hun grootste vijand is echter de mensch. Door hun levensgewoonte en levenswijze richten de woelmuizen veel schade aan. Toch legt dit door de groote uitgestrektheid welke zij bewonen, geen gewicht in de schaal. Slechts in streken, waar tuin- en groentencultuur, meer doorgedrongen zijn, worden zij schadelijk.

Men kan werkelijk zeggen, dat een geheele industrie ontstaan is — die zich met het vangen der dieren, en bereiden van hun pels bezig houdt.

Duizenden trappers zetten de dieren van jaar tot jaar na. In het voorjaar, wanneer de dieren hun goede wintervel nog hebben, begint de groote vangst met ijzeren vallen en klemmen, nogmaals alleen om dat begeerde velletje.

De afscheiding van de zibetklier der Muskusrat, waaraan deze knagers hun wetenschappelijke naam te danken hebben, en welke klierafscheiding tot Parfumdoeleinden verwerkt wordt, wordt ook gebruikt als smeermiddel aan knol of mossel, waardoor deze knager in de val wordt gelokt.

De ondervinding leert ons, dat men de klemmen bij den waterkant moet opstellen zoodat bij de vangst het dier in het water terecht komt; wanneer dit niet gebeurt, komen de kameraden bij het gedooide dier, scheuren het aan stukken en vreten het op.

Ook tot kannibalisme kunnen deze onbezorgd levende dieren vervallen. Zelden worden de Musquash geschoten. Door het schroot lijden de vellen, die bekend staan onder de soort S. & C. (Shot and Cut). De afgestroopte corpussen worden niet weggeworpen, maar in vele streken gaarne gegeten — en bovendien nog verpakt en naar de zuidelijker gelegen steden verzonden. Men moet niet vergeten, de reeds genoemde zibetklier bij 't afstroopen te verwijderen, evenals bij de Muskus-eend, daar anders het geheele wildbraad de scherpe reuk van deze klier aanneemt en dan hoogstens den Indianen nog eetbaar schijnt.

In New-York kan men op de spijskaart de Muskusrat als Swamp-Rabbit vinden. De smaak moet veel overeenkomen met vleesch van het speenvarken. De Monroe-March-Club geeft jaarlijks een diner, waar Muskusrattenvleesch op het menu voorkomt.

De verzamelde vellen komen in verscheidene vormen in den handel.

Geen wonder, dat men op de gedachte kwam, om te trachten het dier ook in Europa te importeerden — het verlokken lag daarin — het dier van hooge waarde op de braakliggende moerassen uit te zetten en zoo was het ook dat de Vorst Colloredo Mannsfeld daartoe is gekomen. Helaas hebben zich die groote verwachtingen der verbreiding dezer dieren in Midden-Europa niet verwezenlijkt. De 8 dieren in Bohemen hebben zich ongehoofelijk vermeerderd. In 1916 is door vakmensen berekend geworden, dat meer dan twee millioen dieren het nieuwe gebied bevolkten, en zich in korten tijd zullen verspreiden over geheel Europa.

In de Dresdener diergaarde staat als toelichting boven het verblijf der Muskusrat, het volgende. In Beieren verscheen de Muskusrat in 1912; tot 1920 zijn er aldaar plm. 3000 stuks geschoten. In 1917 verscheen zij voor 't eerst in Saksen tot 1921 zijn aldaar plm. 400 stuks geschoten of gevangen. Het bijgevoegde kaartje toont ons de verbreiding van 1906 tot 1912. Men kan zich gemakkelijk een voorstelling maken, hoe ver deze dieren zijn doorgedrongen, als men in de Duitsche dagbladen leest dat de Muskusratten zijn waargenomen o. a. in Wolphain bij Paura en ook in Schönbrun. Zij zijn bij Freising 25 K.M. van Munchen en bij Külenbach opgemerkt en geschoten.

De laatste jaren is de verbreiding nog sneller toegenomen. De vraag is nu, zou het nog 10 jaar duren dat zij de Provincie Groningen dus Holland binnentrekken? Wie zal de eerste zijn, die deze gemakkelijk herkenbare rat bij ons ontdekt? Hadden de dieren hun goede eigenschappen behouden, die hun eigen zijn in Amerika en Canada, dan waren ze welkom, en had men hen met wat hare vermeerdering en uitbreiding betreft met vreugde begroet.

Maar helaas, de pels dezer dieren is in ons klimaat veranderd. De huid is tenvolle ontwaard: het haar is niet meer zoo dicht, en heeft zijn zijdeachtigen glans verloren, dat in den pelshandel zijn waarde meebrengt.

De muskusrat is in Duitschland een groote schadepost geworden.

Wanneer zij wortelen, knollen en andere plantdeelen welke in en op 't water groeien, waren blijven eten, dan waren zij in Duitschland ook in deze niet schadelijk geweest, maar zij hebben daar haar spijskaart veranderd. De knager is vleescheter geworden, vergenoegt zich niet meer zooals in Amerika — met zoetwatermosselen, maar eet ook zoetwaterkreeften en visch, neemt niet alleen zieke dieren — maar verstaat ook volkomen de kunst jonge visschen en andere dieren te vangen, zoodat zij groote schade teweegbrengt aan de zoetwatervisscherij.

In het Domein Schlüsselberg werden 24000 karpers voor den winter bewaard. Deze werden door de Muskusratten zoo afgezocht, dat in het volgende voorjaar nog slechts 9000 stuks voorhanden waren. Ook voor watervogels zijn zij schadelijk geworden, zij trekken ook door korenvelden, zoeken tuinen af en eten wat hun behaagt.

Het allertreurigste is hun graven in de dijken en dammen. De bouw der burchten schijnen zij in Europa verleerd te hebben, zij graven thans weer in den grond. In het tijdschrift Kosmos leest men het volgende: Op de groote Domein Schlüsselberg zijn de 140 vijvers thans door Muskusratten bewoond. De dijk is over een lengte van 4 M. en een diepte van 2 M. door 't wroeten van muskusratten doorgebroken, zoodat men kan denken wat dit voor Bohemen een schadepost is geweest. Toen de dijk door het ingraven der dieren instortte werd de Schwarzenbergsche bezitting, zijnde een omvang van meer dan 600 H.A. onder water gezet. Dit was te meer gevaarlijk, omdat er spoordijken door de vijvers liepen. Het was moeilijk een ongeluk te voorkomen en het gaf ook verkeerstoringsen. Wat moet er gedaan worden tegen deze opgeroepen geesten? Wij zijn niet bij machte deze dieren terug te jagen, en welk een schade zullen ze nog veroorzaken?

Voor den Staat zijn deze dieren een last geworden. De jagers zullen het verder dringen trachten tegen te houden. Hunne jongen zullen verstoord worden, premiën zijn er op gezet. Men zoekt hen te dooden met gift en vallen.

Gehakte peen, knollen met vleesch en brood nemen zij gaarne aan, maar wat helpt dat alles tegen zulke schadelijke dieren? Wellicht vinden de Bakteriologen een middel zooals we tegen de ratten hebben (de Typhus) of een andere epidemie.

Leverziekte zouden misschien duizenden kunnen vernielen, misschien zou het dan een radicale uitroeiing kunnen zijn.

De Industrie zooals die in Amerika is ontstaan, zal in Europa zich nooit ontwikkelen. De prijzen die voor Europeesche vellen betaald worden zijn te gering. De jacht blijft nog over, hoe moeilijk deze is uit te oefenen, schrijft Majoor P. in „Wild und Hund”.

Men moet zich kruipende naar de wachtplaats begeven, en zorgvuldig verdekt opstellen, dan den waterspiegel overzien, en daar ieder blad of stengel, dat op den waterspiegel drijft, zorgvuldig in 't oog houden. Dit is beslist noodig, wil men den kleinen kop van deze rat bijtijds zien. Nu moet onze houding zijn: onbewegelijk, het hoofd links noch rechts draaien; hunne kleine oogjes en gehoor zijn onbegrijpelijk scherp. De geringste beweging, het minste geluid, als hoesten of geweer aanzetten doet hen direct onderduiken. In dit geval blijft men nog steeds rustig; ziet men hen niet binnen vijf minuten terug, dan kijkt men opmerkzaam rond in de geheele omgeving. Vaak kan men hen dan over en onder het groen doorzwemmend en kruipend zien.

Men moet hen niet schieten dan hoogstens op 20 M. afstand; deze rat heeft een taai leven, heeft dus een krachtig schot noodig. Als de hagels niet het centrum van het dier raken is het voor den jager onherroepelijk verloren. Het is een soort van jacht, die den jager aanlokt, maar die niets beduidt als bestrijding.

Niettegenstaande deze dieren zoo talrijk zijn geworden, treft men ze niet algemeen in diergaarden aan, of zijn ze levend te verkrijgen. Die ik zag in de diergaarde te Dresden is in het Ertzgebergte uitgegraven van onder de sneeuw. In een klein hokje, geven deze diertjes geen aanzicht, het is beter in een ruimere omgeving met beton ondervlak en gevuld met z.g. (scherp) rivierzand. Zij kunnen dan hun holen graven — en daar het schemerdieren zijn, kan de bezoeker er tegen het vallen van den avond hun spelen en wroeten aanschouwen. Zij kunnen na eenigen tijd zeer tam worden, zooals men dat wel eens zien kan van onzen vischotter in gevangen staat. Om hun sterken reuk is het ook niet aan te raden, deze dieren in kleine kooien te houden.

Fig. 3. Het Scor van de Muskusrat.

Hun voedsel is van verschillenden aard, knollen, peen, mais en dergelijke. En wie — wie zal nu de eerste zijn die deze veelbesproken rat in Holland zal opmerken? De eerste die ontdekt wordt behoeft vast niet als unicum in het Museum van N. H. geplaatst te worden. Men zal er een geschoten of gevangen hebben, doch toen waren er al tientallen, en zoo was het ook in Duitschland. Laat ons hopen, dat het nog lang zal duren, eer 't zoo ver komt.

Rotterdam.

H. A. VAN DAM.

NIEUWE ENGELSCH E VO G E L B O E K E N .

Birds of our Country, by Frank Finn and E. Kay Robinson. — London. Hutchinson & Co.

EEN boek in afleveringen verschijnend en bedoeld om op populaire wijze het publiek te helpen bij vogelwaarnemingen.

De wijze van uitgave en de strekking doen zeer sterk denken aan bepaalde Elsevier-uitgaven in ons land. Een beetje meer Yankee-achtige reclame door drukke kleuren en aanlokkelijke bewoordingen op de omslagen, maar overigens is er zeer veel analogie. Hetzelfde formaat, hetzelfde zeer groote aantal illustraties (een hoofdzak van het boek) op hetzelfde gladde papier, zelfde letter e. d. m. Het boek is bestemd voor den belangstellende, die iets te weten wil komen van welken vogel ook, die in Engeland meer of minder veelvuldig voorkomt. Een meer algemeene inleiding, anatomische bijzonderheden en wat dies meer zij ontbreken, we vallen meteen met de deur in huis en gaan in alphabetische volgorde(!) het vogelrijtje langs. Die alphabetische volgorde kan ik niet erg toejuichen, het geeft te veel een woordenboekidee, bovendien leidt het tot onpractische resultaten. Om één voorbeeld te noemen uit vele, verscheidene Zangertjes worden bij elkaar behandeld, omdat het allemaal Warblers zijn (Willow-, Garden-, Woodenz.), dat is goed en practisch voor vergelijking; maar overal in het werk vinden we nu weer andere vertegenwoordigers dezer familie verspreid. Zoo staat het Zwartkopje (Blackcap) tusschen Merel en Korhaan! Een systeem dus van doorgevoerde stelselloosheid, want iemand die buiten een vogel gezien heeft en thuis gaat zoeken, welke het geweest kan zijn, moet daarvoor het heele boek van a tot z (letterlijk) doorbladeren.

Neen, de waarde van dit werk ligt in zijn illustraties. Acht honderd, het is werkelijk een respectabel aantal. Bijna allen zijn het reproducties naar foto's, verscheidene ervan zijn speciaal genomen voor dit werk, verschijnen hier dus voor het eerst. Waar ik straks veel waardeerends zal zeggen van verschillende foto's moet ik eerst eenige kritiek laten hooren. Er zijn n.l. foto's, die niet naar de levende natuur zijn genomen. Nu komt dit er natuurlijk in zooverre niet op aan, dat we ze dan als gewone afbeeldingen van behandelde vogels kunnen beschouwen, zooals er meer in dit werk voorkomen, b.v. van weinig voorkomende soorten (Morinelpluvier e.d.), maar dit blijkt dan voldoende. Er zijn echter foto's, die op mij den indruk maken dat men wil doen voorkomen of ze naar vrije wilde objecten zijn gemaakt, terwijl ze dat niet zijn, ik bedoel vooral Kieviten op bladz. 1, Patrijzen bladz. 5, Slechtvalk bladz. 7, Putter bladz. 9, Kerkuil bladz. 11, Fazanten bladz. 349, Gierzwaluw bladz. 553. Het kan zijn, dat ik me vergis en ik hoop het, want deze zijn hoofdzakelijk van een zekeren Reid en die heeft prachtfoto's gemaakt, daar getuigen andere reproducties van in dit werk, maar ik wilde hier toch even de aandacht op vestigen.

We zien hier door Burdet's kostelijke opnamen verwend, die een schat van gedocumen-